

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΠΑΓΟΥ ΧΟΛΑΡΓΟΥ**

Περιεχόμενα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
2. ΣΚΟΠΟΣ	2
3. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	3
4. ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΩΝ	4
5. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	5
5.1. Υποχρεωτικές Οδηγίες.....	5
5.2. Πρότυπα	5
5.2.1. Τί είναι τα Πρότυπα	5
5.2.2. Συμμόρφωση με τα Πρότυπα.....	6
5.2.3. Κατηγορίες Προτύπων	7
5.3. Ορισμός Εσωτερικού Ελέγχου	8
5.4. Κώδικας Ηθικής.....	8
5.4.1. Σκοπός	8
5.4.2. Αρχές.....	8
5.4.3. Κανόνες συμπεριφοράς.....	9
6. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ.....	10
7. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	10
7.1. Δομή και Ενέργειες	10
7.2. Αρμοδιότητες	11
7.3. Πάροχοι Διαβεβαιωτικών και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών.....	13
7.4. Ικανότητες και δεξιότητες εσωτερικών ελεγκτών	14
8. Πρόγραμμα Διαβεβαίωσης και Βελτίωσης Ποιότητας	14
8.1. Εσωτερικές και εξωτερικές αξιολογήσεις	14
8.2. Κριτήρια επιλογής εξωτερικού αξιολογητή.....	15
8.3. Υποβολή Αναφοράς Προγράμματος Διαβεβαίωσης και Βελτίωσης Ποιότητας.....	15
9. ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ.....	16
10. ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ	16
11. ΕΥΘΥΝΗ	18
12. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ	18
13. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	19
14. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ.....	19
15. ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ	20
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Γλωσσάρι.....	21

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Κανονισμός Λειτουργίας (Καταστατικό) του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Α.Τ.Ε.Ε.),

- αποτελεί το επίσημο έγγραφο του Δήμου που είναι εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο, βάσει του οποίου καθορίζονται ο σκοπός, η δικαιοδοσία και η ευθύνη λειτουργίας του
- περιγράφει και αποσαφηνίζει τις αρμοδιότητες και λειτουργίες που του έχουν αποδοθεί από τον Δήμο, ώστε να επιτελέσει τα καθήκοντά του
- πρέπει να αναθεωρείται σε τακτική βάση και να τίθεται υπόψη του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου.

Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δρουν σε πλήρη εναρμόνιση με τις πολιτικές και τις διαδικασίες του Δήμου.

2. ΣΚΟΠΟΣ

Ο σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου είναι να προσδώσει αξία και να βελτιώσει τις λειτουργίες του Δήμου με ανεξάρτητες, αντικειμενικές και συμβουλευτικές διαδικασίες, μέσω ευρημάτων και σχετικών προτάσεων.

Για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού, ο παρόν Κανονισμός καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας και συμμόρφωσης του εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με:

- τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου,
- τον Κώδικα Ηθικής Δεοντολογίας,
- τον Ορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου,
- τις οδηγίες και κατευθύνσεις που παρέχονται από τους αρμόδιους φορείς (πχ Εθνική Αρχή Διαφάνειας)
- την εθνική νομοθεσία που διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις για την εφαρμογή του στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης:
 - **Άρθρο 12, παράγραφος 2 «Σύσταση μονάδων εσωτερικού ελέγχου» του Ν. 3492/2006** «Οργάνωση Συστήματος Ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν.4081/2012.
 - **Ν. 4270/2014** «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας». Σύμφωνα το άρθρο **168 παρ.3**, οι εκθέσεις των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου των παραγράφων 1 και 2 κοινοποιούνται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Περαιτέρω, σύμφωνα με την **παρ.1** του ιδίου άρθρου, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έχει την γενική καθοδήγηση και εποπτεία των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 - **Ν. 4622/2019** «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης», **άρθρο 83** «Αρμοδιότητες της Αρχής- Πεδίο Εφαρμογής»
 - Απόφαση Υπουργείου Εσωτερικών **44754/28-08-2018** «Σύσταση μονάδων εσωτερικού ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

3. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου έχει ως αποστολή την ενίσχυση του Δήμου προσδίδοντας αξία με:

- Την παροχή υπηρεσιών διασφάλισης με ανεξάρτητο και αντικειμενικό τρόπο
- Τη βελτίωση των λειτουργιών του οργανισμού στοχεύοντας σε αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες εσωτερικές διαδικασίες
- Την επαλήθευση συμμόρφωσης με νόμους, κανονισμούς και πολιτικές
- Την αξιοποίηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Δικλίδων Εσωτερικού Ελέγχου
- Την προστασία των περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού και την αύξηση των εσόδων του
- Την παροχή βοήθειας για την εκπλήρωση των στόχων που έχει θέσει ο οργανισμός
- Την αποτροπή φαινομένων διαφθοράς και μη αποδοτικής διοίκησης

Τα ανωτέρω επιτυγχάνουν τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες, την τόνωση της εμπιστοσύνης και την αύξηση της ικανοποίησής τους από τις υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι έλεγχοι διενεργούνται σε διαδικασίες, οι οποίες κατά την εκπόνηση της μελέτης εκτίμησης κινδύνου, εμφανίζονται να ενέχουν υψηλό κίνδυνο λόγω της φύσης τους, του τρόπου που εκτελούνται, εξωτερικών ή άλλων παραγόντων.

Για τον καθορισμό του εύρους του έργου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά συστήματα, τα αρχεία, το ανθρώπινο δυναμικό και τα φυσικά περιουσιακά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι υπό τον έλεγχο τρίτων.

Το εύρος εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει πως στο Δήμο η διαχείριση κινδύνων, οι δικλίδες ελέγχου και οι διαδικασίες διακυβέρνησης όπως έχουν σχεδιασθεί, είναι επαρκείς και επιτυγχάνουν τους στόχους τους.

Το πεδίο εφαρμογής (εύρος) πρέπει να διασφαλίζει τα ακόλουθα:

- Οι κίνδυνοι αναγνωρίζονται και αντιμετωπίζονται επαρκώς
- Υπάρχει επαρκής αλληλοεπίδραση με τις διάφορες δομές διακυβέρνησης
- Η σημαντική οικονομική, διοικητική και λειτουργική πληροφόρηση είναι ακριβής, αξιόπιστη και εμπρόθεσμη
- Οι εργασίες εκτελούνται σε συμμόρφωση με τις πολιτικές, τα Πρότυπα, τις διαδικασίες και τους κανονισμούς/νομοθεσία
- Τα προγράμματα, πλάνα και στόχοι επιτυγχάνονται
- Η ποιότητα και η διαρκής βελτίωση προωθούνται στις διαδικασίες του Δήμου
- Σημαντικά νομικά θέματα που θα είχαν αντίκτυπο στο Δήμο αναγνωρίζονται στην Έκθεση του Ελέγχου
- Όταν κατά τη διάρκεια των ελέγχων αναγνωρίζονται ευκαιρίες προς βελτίωση των δικλίδων ελέγχου, αυτές επικοινωνούνται στο αρμόδιο διοικητικό επίπεδο.

Εν κατακλείδι, η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία στο Δήμο και στα ενδιαφερόμενα μέρη όταν λαμβάνει υπόψη στρατηγικές, αντικειμενικούς σκοπούς και κινδύνους,

προσπαθεί να βρει τρόπους για να βελτιώσει τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου και αντικειμενικά παρέχει συναφή προς αυτά διαβεβαίωση.

4. ΕΙΔΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

Οι έλεγχοι που διενεργούνται από το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου κατηγοριοποιούνται βάσει κριτηρίων αναλόγως του χαρακτήρα τους, δηλαδή τακτικοί ή έκτακτοι.

Οι τακτικοί έλεγχοι είναι προγραμματισμένοι και διενεργούνται βάσει του ετήσιου προγράμματος σε αντίθεση με τους έκτακτους ελέγχους οι οποίοι διενεργούνται εκτάκτως για θέματα που έχουν προκύψει και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Επίσης, αναλόγως του αντικειμένου ή του σκοπού τους, διακρίνονται σε:

- Οικονομικούς για την παροχή διαβεβαίωσης της ακρίβειας και της ποιότητας των οικονομικών καταστάσεων
- Ελέγχους συμμόρφωσης του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας του Δήμου
- Ελέγχους επιδόσεων για την αξιολόγηση της επίτευξης της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας στην απασχόληση των διαθέσιμων πόρων, μέσω ανεξάρτητης εξέτασης ενός προγράμματος, μιας λειτουργίας ή του συστήματος διοίκησης
- Ελέγχους παρακολούθησης αναφορικά με την εφαρμογή των προτάσεων ή / και των διορθωτικών ενεργειών

Οι έκτακτοι έλεγχοι, θα ζητούνται μόνο για κινδύνους υψηλής πιθανότητας επέλευσης και επίπτωσης και θα τεκμηριώνονται επαρκώς προκειμένου να αξιολογεί το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου τη σημαντικότητα των εν λόγω αιτημάτων και να αποφασίζει ανάλογα τη διενέργειά των έκτακτων ελέγχων ή την απόρριψή τους, με τη σχετική ενημέρωση του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου.

Επιπροσθέτως, στις μονάδες εσωτερικού ελέγχου των φορέων περιέρχονται οι εξής αρμοδιότητες (Νόμος 3492/2006, Άρθρο 12):

- α) τακτικού ελέγχου των παγίων προκαταβολών που υπάγονται στο Δήμο,
- β) οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου των δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στο Δήμο,
- γ) διενέργειας ένορκης διοικητικής εξέτασης σε περίπτωση απώλειας δικαιολογητικών πληρωμής δημόσιας δαπάνης, πριν την έκδοση τίτλου πληρωμής, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η απώλεια αυτή έχει λάβει χώρα στην αρμόδια υπηρεσία ή στα Ελληνικά Ταχυδρομεία, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α'),
- δ) έρευνας της ύπαρξης αντικειμενικής αδυναμίας απόδοσης λογαριασμού χρηματικού εντάλματος προπληρωμής, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 41 του ν. 2362/1995.

5. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

5.1. Υποχρεωτικές Οδηγίες

Τα υποχρεωτικά στοιχεία του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής είναι:

- Οι Βασικές Αρχές για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου
- Τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου
- Ο Ορισμός του Εσωτερικού Ελέγχου
- Ο Κώδικας Δεοντολογίας (Κώδικας Ηθικής).

Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, για την επίτευξη της αποτελεσματικότητας, εφαρμόζει τις Βασικές Αρχές όπως ακολούθως:

- Επιδεικνύει ακεραιότητα
- Επιδεικνύει επάρκεια ικανοτήτων και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια
- Είναι αντικειμενικό και απαλλαγμένο από αθέμιτες επιρροές (ανεξάρτητο)
- Εναρμονίζεται με τις στρατηγικές, τους αντικειμενικούς σκοπούς και τους κινδύνους του Δήμου
- Επιδεικνύει δέσμευση στην ποιότητα και συνεχή βελτίωση
- Επικοινωνεί αποτελεσματικά
- Παρέχει διασφάλιση βάσει αξιολόγησης κινδύνων
- Είναι διορατικό, ενεργεί προληπτικά και εστιάζει στο μέλλον
- Προάγει τη βελτίωση του Δήμου
- Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου έχει κατάλληλη θέση στο οργανόγραμμα και διαθέτει επαρκείς πόρους τόσο οικονομικούς, όσο και ανθρώπινους.

5.2. Πρότυπα

5.2.1. Τί είναι τα Πρότυπα

Τα πρότυπα είναι ένα σύνολο απαιτήσεων, υποχρεωτικού χαρακτήρα, που βασίζονται σε συγκεκριμένες αρχές, όπως αναφέρονται ακολούθως.

Η συμμόρφωση με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου (Πρότυπα) είναι θεμελιώδης προκειμένου να ανταποκριθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές στις υποχρεώσεις τους.

Αρχές Προτύπων με εξειδίκευση στις:

- Δηλώσεις θεμελιωδών απαιτήσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του εσωτερικού ελέγχου και για την αξιολόγηση της απόδοσής του, που είναι διεθνώς εφαρμόσιμα σε επίπεδο οργανισμού και σε ατομικό επίπεδο
- Ερμηνείες για την αποσαφήνιση όρων ή εννοιών που συμπεριλαμβάνονται στα Πρότυπα.

Ο σκοπός των Προτύπων είναι να:

- Καθοδηγούν προς την τήρηση των υποχρεωτικών στοιχείων του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής
- Παρέχουν ένα πλαίσιο για την εφαρμογή και προώθηση ενός ευρέος φάσματος προστιθέμενης αξίας υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου
- Θέτουν τη βάση για την αξιολόγηση του εσωτερικού ελέγχου
- Υιοθετούν βελτιωμένες διαδικασίες και λειτουργίες του οργανισμού.

5.2.2. Συμμόρφωση με τα Πρότυπα

Η συμμόρφωση με τον Κώδικα Ηθικής και τα Πρότυπα επιδεικνύει συμμόρφωση με όλα τα υποχρεωτικά στοιχεία του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές καθίστανται υπεύθυνοι ως προς τη συμμόρφωση τους με τα Πρότυπα σχετικά με την ατομική αντικειμενικότητα, την επάρκεια γνώσεων, τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια και την εκτέλεση των επαγγελματικών τους καθηκόντων.

Σε περίπτωση που το ισχύον νομικό ή κανονιστικό πλαίσιο απαγορεύει στους εσωτερικούς ελεγκτές ή στη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου να εφαρμόσουν ορισμένα μέρη των Προτύπων, παραμένει η υποχρέωση συμμόρφωσης με όλα τα υπόλοιπα μέρη των Προτύπων και είναι απαραίτητο να προβαίνουν στις κατάλληλες γνωστοποιήσεις.

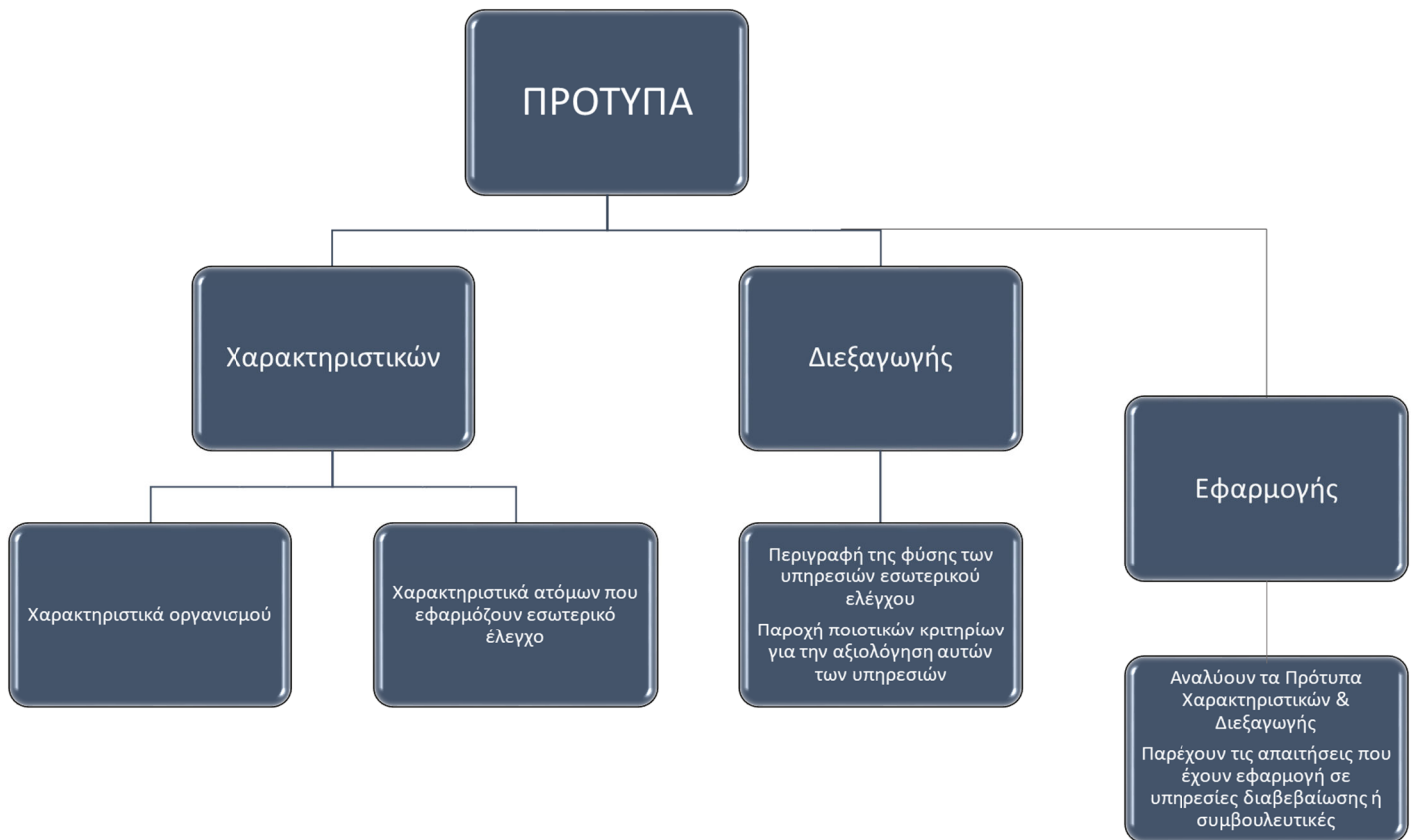
Εάν τα Πρότυπα χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με απαιτήσεις που εκδίδονται από άλλους επίσημους φορείς, οι επικοινωνίες του εσωτερικού ελέγχου μπορεί να αναφέρουν τη χρήση άλλων απαιτήσεων, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Σε αυτήν την περίπτωση, εάν η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου αναφέρει ότι συμμορφώνεται με τα Πρότυπα και υπάρχουν αντιφάσεις μεταξύ των Προτύπων και λοιπών απαιτήσεων, οι εσωτερικοί ελεγκτές και η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου οφείλουν να συμμορφώνονται με τα Πρότυπα, ενώ δύνανται να συμμορφώνονται και με τις άλλες απαιτήσεις, εφόσον αυτές είναι περισσότερο περιοριστικές.

Οι όροι που χρησιμοποιούν τα Πρότυπα ορίζονται στο Γλωσσάρι, όπως αυτό παρατίθεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου, και είναι απαραίτητοι για την ορθή κατανόηση και εφαρμογή των Προτύπων.

Επίσης, όπου τα Πρότυπα χρησιμοποιούν τον όρο «**πρέπει**», δηλώνουν μία απαρέγκλιτη απαίτηση. Ο όρος «**συνιστάται**» χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις αναμονής της συμμόρφωσης, εκτός εάν με βάση την επαγγελματική κρίση, οι περιστάσεις δικαιολογούν κάποια παρέκκλιση.

5.2.3. Κατηγορίες Προτύπων

5.3. Ορισμός Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Εσωτερικός Έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός Οργανισμού. Βοηθάει τον Οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Εταιρικής Διακυβέρνησης.

5.4. Κώδικας Ηθικής

5.4.1. Σκοπός

Ο σκοπός του Κώδικα Ηθικής του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών είναι να προάγει την κουλτούρα ηθικής στο επάγγελμα του εσωτερικού ελέγχου.

Ο Κώδικας Ηθικής είναι κατάλληλος και αναγκαίος καθώς εδραιώνει την εμπιστοσύνη ως προς την αντικειμενικότητα διαβεβαίωσης θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Ο Κώδικας Ηθικής του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών εκτείνεται πέρα από τον ορισμό του Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να συμπεριλάβει δύο θεμελιώδη συστατικά στοιχεία:

- i. Τις Αρχές που σχετίζονται με το επάγγελμα και την πρακτική του εσωτερικού ελέγχου
- ii. Τους Κανόνες Συμπεριφοράς που αναμένεται να ακολουθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές.

5.4.2. Αρχές

Οι εσωτερικοί ελεγκτές αναμένεται ότι θα εφαρμόζουν και θα υπερασπίζονται τις ακόλουθες αρχές:

Ακεραιότητα

Η ακεραιότητα των εσωτερικών ελεγκτών εδραιώνει την εμπιστοσύνη και παρέχει έτσι τη βάση για στήριξη της κρίσης τους.

Αντικειμενικότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές επιδεικνύουν το υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής αντικειμενικότητας κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται. Οι εσωτερικοί ελεγκτές προβαίνουν σε μια ισορροπημένη εκτίμηση όλων των σχετικών περιπτώσεων και δεν επηρεάζονται αδικαιολόγητα από τα δικά τους συμφέροντα, ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό των κρίσεων.

Εμπιστευτικότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές σέβονται την αξία και την κυριότητα της πληροφόρησης που λαμβάνουν και δεν κοινοποιούν πληροφορίες χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση, εκτός εάν υπάρχει νομική ή επαγγελματική υποχρέωση για να γίνει κάτι τέτοιο.

Επάρκεια

Οι εσωτερικοί ελεγκτές χρησιμοποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες που απαιτούνται για την παροχή των υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου.

5.4.3. Κανόνες συμπεριφοράς

Ακεραιότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές:

- Θα εκτελούν την εργασία τους με εντιμότητα, επιμέλεια και υπευθυνότητα.
- Θα τηρούν τους νόμους και θα προβαίνουν στις κοινοποιήσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία και το επάγγελμα.
- Δεν θα εμπλέκονται συνειδητά, ως μέρη, σε οποιαδήποτε παράνομη δραστηριότητα, ούτε θα εμπλέκονται σε πράξεις ατιμωτικές για το επάγγελμα του εσωτερικού ελεγκτή ή για τον Δήμο.
- Θα σέβονται και θα συμβάλλουν στους νόμιμους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του Δήμου.

Αντικειμενικότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές:

- Δεν θα συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή θα συνάπτουν σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή να θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη εκτίμησή τους. Συμπεριλαμβάνονται οι δραστηριότητες ή οι σχέσεις εκείνες οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του Δήμου.
- Δεν θα αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή να θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους εκτίμηση.
- Θα κοινοποιούν όλες τις σημαντικές πληροφορίες που τους γνωστοποιούνται και ενδέχεται να παραποιήσουν, εάν δεν κοινοποιηθούν, την έκθεση των υπό έλεγχο δραστηριοτήτων.

Εμπιστευτικότητα

Οι εσωτερικοί ελεγκτές:

- Θα είναι συνετοί στη χρήση και προστασία των πληροφοριών που αποκτούν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους.
- Δεν θα χρησιμοποιούν πληροφορίες για προσωπικό κέρδος ή κατά τρόπο αντίθετο με τη νομοθεσία ή επιβλαβή για τους νόμιμους και ηθικούς αντικειμενικούς σκοπούς του Δήμου.

Επάρκεια

Οι εσωτερικοί ελεγκτές:

- Θα ασχολούνται μόνο με εκείνες τις υπηρεσίες για τις οποίες διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία.
- Θα παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.
- Θα βελτιώνουν συνεχώς την επάρκεια, την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών τους.

6. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

Ο έλεγχος και τα συμπεράσματά του τεκμηριώνονται με τρόπο σαφή, δομημένο, και επαληθεύσιμο. Έτσι, όλες οι επιλογές, προσεγγίσεις, εκτιμήσεις, ευρήματα, συμπεράσματα και συστάσεις τεκμηριώνονται επαρκώς σε όλα τα σημαντικά βήματα του ελέγχου (στρατηγικό, ετήσιο και ανά έλεγχο σχεδιασμό, εκτέλεση και αναφορές) κατά την ελεγκτική διαδικασία.

Ελεγκτικά τεκμήρια αποτελούν τα στοιχεία που συλλέγονται κυρίως κατά τη διάρκεια του ελέγχου, με σκοπό την επαλήθευση-τεκμηρίωση των ελεγκτικών ευρημάτων, ώστε να γίνουν οι κατάλληλες συστάσεις προς βελτίωση.

Ως εκ τούτου, τα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου, πρέπει να είναι επαρκή (σε ποσότητα), σχετικά (με τα ερωτήματα που τίθενται από τον ελεγκτή) και αξιόπιστα (αντικειμενικά και έγκυρα). Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο θέμα της πληρότητας και ποιότητας των στοιχείων που θα συλλεχθούν και αξιολογηθούν.

Η φύση, οι πηγές και ο τύπος των αποδεικτικών στοιχείων υπαγορεύονται από το αντικείμενο του ελέγχου και τις ερωτήσεις που τίθενται, τα οποία διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τύπο του ελέγχου.

7. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

7.1. Δομή και Ενέργειες

Με σκοπό της έναρξη λειτουργίας Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ο Δήμος Παπάγου – Χολαργού τροποποίησε τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του και δημιούργησε Αυτοτελές Τμήμα υπαγόμενο στον Δήμαρχο με τίτλο «Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, Ποιότητας και Διαφάνειας» (ΦΕΚ Β' 4947/06.11.2018 άρθρο 18).

Ο Οργανισμός προβλέπει μια (1) θέση ΠΕ Οικονομικού –Λογιστικού και δύο (2) θέσεις ΠΕ Διοικητικού.

Σχετικές αποφάσεις Δημάρχου:

- Αρ. 2086/28.11.2018, τοποθέτηση μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό ανά Οργανική Μονάδα
- Αρ. 2087/28.11.2018, αναπλήρωση Προϊσταμένων Οργανικών Μονάδων, κατόπιν τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας
- Αρ. 2078/27.09.2019, τοποθέτηση μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό ανά Οργανική Μονάδα
- Αρ. 2087/30.09.2019, αναπλήρωση Προϊσταμένων Οργανικών Μονάδων

7.2. Αρμοδιότητες

Πλέον των αρμοδιοτήτων του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, όπως αυτές ορίζονται στο ΦΕΚ Β 4947/6.11.2018, παρατίθενται ακολούθως αρμοδιότητες και υποχρεώσεις που προκύπτουν βάσει Προτύπων.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου καταρτίζει πολιτικές και διαδικασίες για την καθοδήγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου. Η φύση και το περιεχόμενο των ανωτέρω είναι ανάλογα του μεγέθους και της δομής της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου του Δήμου, καθώς και της πολυπλοκότητας των εργασιών του.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να καταρτίζει ένα πρόγραμμα ελέγχων με βάση την εκτίμηση κινδύνων, με σκοπό να προσδιορίσει τις προτεραιότητες της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τους στόχους του Δήμου.

Προκειμένου να αναπτυχθεί το πρόγραμμα ελέγχων βάσει κινδύνων, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου συσκέπτεται με το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο και κατανοεί τις στρατηγικές του Δήμου, τους βασικούς επιχειρησιακούς σκοπούς, τους κινδύνους που συνδέονται με αυτούς και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων.

Το πρόγραμμα έργου της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου πρέπει να βασίζεται στην εκτίμηση κινδύνων η οποία διενεργείται σε ετήσια βάση. Η άποψη του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου πρέπει να ληφθεί υπόψιν σε αυτή την διαδικασία.

Επίσης, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να αναπτύσσει και να καταγράφει το πρόγραμμα έργου έτσι ώστε να επιτυγχάνονται οι αντικειμενικοί σκοποί του έργου. Το πρόγραμμα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τις διαδικασίες για την αναγνώριση και καταγραφή των πληροφοριών κατά τη διάρκεια του έργου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει το πρόγραμμα ελέγχου, στο οποίο επισυνάπτεται η εκτίμηση κινδύνων, προκειμένου να ξεκινήσουν οι εργασίες ελέγχου.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να προσδιορίζει και να λαμβάνει υπόψιν του τις προσδοκίες του Δημάρχου, του Δημοτικού Συμβουλίου και λοιπών ενδιαφερομένων μερών για τη διατύπωση γνώμης και άλλων συμπερασμάτων εσωτερικού ελέγχου.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να κοινοποιεί το σχεδιασμό για τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου και τις απαιτήσεις πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των σημαντικών ενδιάμεσων μεταβολών, στο Δήμαρχο και στο Δημοτικό Συμβούλιο, για επισκόπηση και έγκριση. Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει επίσης να κοινοποιεί την επίδραση του περιορισμού των πόρων.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι πόροι του εσωτερικού ελέγχου:

- είναι κατάλληλοι ως προς το συνδυασμό γνώσεων, τις δεξιότητες και λοιπές ικανότητες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του προγράμματος,
- είναι επαρκείς αναφορικά με την ποσότητα αυτών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του σχεδίου και
- αξιοποιούνται αποτελεσματικά, δηλαδή με το βέλτιστο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται το εγκεκριμένο πρόγραμμα.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου συνιστάται να μοιράζεται πληροφορίες, να συντονίζει δραστηριότητες και να εξετάζει το ενδεχόμενο επίκλησης στην εργασία άλλων εσωτερικών και εξωτερικών παρόχων διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών έτσι ώστε να εξασφαλίζει την ορθή κάλυψη και να ελαχιστοποιεί την αλληλοεπικάλυψη των προσπαθειών.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξετάσει την ικανότητα, την αντικειμενικότητα και τη δέουσα επαγγελματική επιμέλεια των παρόχων διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει επίσης να έχει μια ξεκάθαρη κατανόηση για το εύρος, τους σκοπούς, και τα αποτελέσματα της εργασίας που εκτελείται από άλλους παρόχους διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Όταν επικαλείται την εργασία άλλων, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου παραμένει υπόλογος και υπεύθυνος για να εξασφαλίσει επαρκή υποστήριξη των συμπερασμάτων και των απόψεων στα οποία κατέληξε η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να υποβάλλει, σε ετήσια βάση, αναφορά στο Δήμαρχο και στο Δημοτικό Συμβούλιο σχετικά με το σκοπό, τη δικαιοδοσία, την ευθύνη και την απόδοση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το ελεγκτικό πλάνο καθώς και με τη συμμόρφωσή της με τον Κώδικα Ηθικής και τα Πρότυπα. Η αναφορά πρέπει επίσης να περιλαμβάνει σημαντικούς κινδύνους, μνημονεύοντας και κινδύνους απάτης, καθώς και ζητήματα ελεγκτικών μηχανισμών, διακυβέρνησης και λοιπά θέματα τα οποία χρήζουν προσοχής από το Δήμαρχο και/ή το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η αναγκαιότητα έκτακτης υποβολής αναφοράς εξαρτάται από τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που πρόκειται να κοινοποιηθούν και από τον επείγοντα χαρακτήρα των σχετικών ενεργειών του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου.

Η πληροφόρηση των ανωτέρω μερών κατά την επικοινωνία τους, πρέπει να περιλαμβάνει τα σχετικά όπως ακολούθως:

- Τον κανονισμό εσωτερικού ελέγχου
- Την ανεξαρτησία της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου
- Το πρόγραμμα ελέγχων και την πρόοδο σε σχέση με αυτό
- Απαιτήσεις σε πόρους
- Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων
- Τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Ηθικής και τα Πρότυπα, και σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση τυχόν σημαντικών θεμάτων συμμόρφωσης

Σχετικές αναφορές τόσο για τα παραπάνω όσο και για άλλες απαιτήσεις σχετικά με την επικοινωνία του Προϊστάμενου εσωτερικού ελέγχου, γίνονται στο σύνολο των Προτύπων (βλ. Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου Δήμου Παπάγου - Χολαργού).

7.3. Πάροχοι Διαβεβαιωτικών και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

Κατά το συντονισμό των δραστηριοτήτων, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου δύναται να επικαλεστεί την εργασία άλλων παρόχων διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου, μέσω μίας συνεπούς διαδικασίας, εξετάζει την ικανότητα, αντικειμενικότητα και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια των παρόχων διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Επίσης, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου έχει μια ξεκάθαρη κατανόηση για το εύρος, τους σκοπούς, και τα αποτελέσματα της εργασίας που εκτελείται από άλλους παρόχους διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Όταν επικαλείται την εργασία άλλων, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου παραμένει υπόλογος και υπεύθυνος για να εξασφαλίσει επαρκή υποστήριξη των συμπερασμάτων και των απόψεων στα οποία κατέληξε η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου.

Εφόσον ο Δήμος δε στελεχώνεται από κατάλληλο προσωπικό, τότε ο Προϊστάμενος μπορεί να εισηγηθεί προς την οικονομική υπηρεσία του Δήμου για εξωτερική ανάθεση σε αναγνωρισμένο πάροχο.

Στην περίπτωση αυτή ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου θα ορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές της αιτούμενης ανάθεσης υπηρεσίας.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου είναι υπεύθυνος για την επισκόπηση και έγκριση της τελικής κοινοποίησης των αποτελεσμάτων των έργων, πριν την ανακοίνωσή τους, και αποφασίζει σε ποιους και με ποιον τρόπο θα κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα. Επίσης, διατηρεί την τελική ευθύνη, ακόμα και σε περίπτωση που αναθέσει αυτά τα καθήκοντα αλλού.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου είναι υπεύθυνος για την κοινοποίηση των τελικών αποτελεσμάτων σε εκείνα τα μέρη που μπορούν να εξασφαλίσουν ότι αποδίδεται η δέουσα σημασία στα αποτελέσματα.

Εάν οι νομικές, θεσμικές ή εποπτικές ρυθμίσεις δεν επιβάλλουν κάτι διαφορετικό, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου, πριν εκδώσει τα αποτελέσματα σε τρίτους, εκτός του Δήμου, πρέπει:

- Να αξιολογεί τον ενδεχόμενο κίνδυνο για τον Δήμο.
- Να διαβουλεύεται αρμοδίως με το Δημοτικό Συμβούλιο και/ή το νομικό σύμβουλο.
- Να ελέγχει τη διάδοση των αποτελεσμάτων, περιορίζοντας τη χρήση τους.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να καθιερώσει μια διαδικασία επανελέγχου για να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι οι ενέργειες της διοίκησης έχουν εφαρμοστεί αποτελεσματικά ή ότι η ανώτερη διοίκηση έχει αποδεχτεί τον κίνδυνο της μη ανάληψης δράσης.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Προϊστάμενου εσωτερικού ελέγχου, εμπίπτει και η αναθεώρηση του Κανονισμού Εσωτερικού Ελέγχου σε τακτική βάση τον οποίο θέτει υπόψη του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου.

7.4. Ικανότητες και δεξιότητες εσωτερικών ελεγκτών

Οι εσωτερικοί ελεγκτές επιλέγονται βάσει λεπτομερών περιγραφών θέσεων εργασίας για την κάθε θέση του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Αυτό εξασφαλίζει ξεκάθαρους ρόλους και αρμοδιότητες εντός του Τμήματος και βοηθάει στην επαγγελματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου έχει επαρκείς δεξιότητες, καθώς επίσης και τις κατάλληλες γνώσεις για την επιτέλεση του ρόλου του.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές πρέπει να διαθέτουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των ατομικών καθηκόντων τους.

Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου πρέπει συλλογικά να κατέχει ή να αποκτήσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της. Επίσης, ο εσωτερικός ελεγκτής διαθέτει επαρκείς γνώσεις για να μπορεί να αξιολογεί τον κίνδυνο απάτης και τον τρόπο διαχείρισής του από το Δήμο, αλλά δεν αναμένεται να έχει την εξειδίκευση του ατόμου που έχει ως πρωταρχική του αρμοδιότητα τον εντοπισμό και τη διερεύνηση απάτης.

Περαιτέρω, ο ελεγκτής να διαθέτει τις βασικές ικανότητες που περιγράφονται στο Διεθνές πλαίσιο ικανοτήτων των Εσωτερικών Ελεγκτών. Οι ικανότητες ενισχύονται με κατάλληλη εκπαίδευση και προγράμματα ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στην εργασία.

8. Πρόγραμμα Διαβεβαίωσης και Βελτίωσης Ποιότητας

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να αναπτύσσει και να διατηρεί ένα πρόγραμμα διαβεβαίωσης και βελτίωσης ποιότητας.

Το πρόγραμμα διαβεβαίωσης και βελτίωσης ποιότητας είναι σχεδιασμένο κατά τρόπο που δίνει τη δυνατότητα να γίνεται μία εκτίμηση για τον βαθμό συμμόρφωσης της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου με τα Πρότυπα, καθώς και μια εκτίμηση για τον βαθμό τήρησης του Κώδικα Ηθικής από τους εσωτερικούς ελεγκτές. Επίσης, το πρόγραμμα αξιολογεί την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου και εντοπίζει πεδία που χρήζουν βελτίωσης. Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να ενθαρρύνει την εποπτεία από το Δημοτικό Συμβούλιο στο Πρόγραμμα Διαβεβαίωσης και Βελτίωσης Ποιότητας.

8.1. Εσωτερικές και εξωτερικές αξιολογήσεις

Το πρόγραμμα διαβεβαίωσης και βελτίωσης ποιότητας πρέπει να περιλαμβάνει τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές αξιολογήσεις.

Οι εσωτερικές αξιολογήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Διαρκή παρακολούθηση της απόδοσης της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου.
- Περιοδικές αυτοαξιολογήσεις ή αξιολογήσεις από άτομα εντός του οργανισμού που διαθέτουν επαρκή γνώση των πρακτικών εσωτερικού ελέγχου.

Οι εξωτερικές αξιολογήσεις πρέπει να διεξάγονται τουλάχιστον μία φορά κάθε πέντε χρόνια από έναν πιστοποιημένο, ανεξάρτητο αξιολογητή ή ομάδα αξιολόγησης εκτός του οργανισμού.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να συζητά με το Δημοτικό Συμβούλιο σχετικά με:

- Τη μορφή και συχνότητα διεξαγωγής εξωτερικών αξιολογήσεων
- Τα προσόντα και την ανεξαρτησία του εξωτερικού αξιολογητή ή της ομάδας αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων

8.2. Κριτήρια επιλογής εξωτερικού αξιολογητή

Ένας πιστοποιημένος αξιολογητής ή μία ομάδα αξιολόγησης επιδεικνύει ικανότητες σε δύο τομείς: την επαγγελματική πρακτική του εσωτερικού ελέγχου και τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης. Η ικανότητα που επιδεικνύει είναι συνδυασμός εμπειρίας και θεωρητικής κατάρτισης.

Η εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε οργανισμούς αντίστοιχου μεγέθους, πολυπλοκότητας, τομέα ή κλάδου και η εμπειρία σε συγκεκριμένα τεχνικά ζητήματα είναι πολύτιμη. Στην περίπτωση της ομάδας αξιολόγησης, δεν χρειάζεται όλα τα μέλη να διαθέτουν όλες τις ικανότητες, αρκεί το σύνολο της ομάδας να διαθέτει τα απαραίτητα προσόντα.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου βασίζεται στην επαγγελματική του κρίση για να εκτιμήσει εάν ένας αξιολογητής ή μια ομάδα αξιολόγησης διαθέτει επαρκείς ικανότητες.

Θεωρείται αυτονόητο ότι ένας ανεξάρτητος αξιολογητής ή μία ομάδα αξιολόγησης δεν πρέπει να βρίσκεται σε καμία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων και να μην αποτελεί μέρος, ούτε να βρίσκεται υπό τον έλεγχο, του οργανισμού στον οποίο δραστηριοποιείται η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου.

8.3. Υποβολή Αναφοράς Προγράμματος Διαβεβαίωσης και Βελτίωσης Ποιότητας

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να γνωστοποιεί τα αποτελέσματα του προγράμματος διαβεβαίωσης και βελτίωσης ποιότητας στο Δημοτικό Συμβούλιο. Οι γνωστοποιήσεις περιλαμβάνουν:

- Το εύρος και τη συχνότητα τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών αξιολογήσεων
- Τα προσόντα και ανεξαρτησία του αξιολογητή ή της ομάδας αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των συγκρούσεων συμφερόντων
- Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων
- Διορθωτικά σχέδια δράσης.

Ο τρόπος, το περιεχόμενο και η συχνότητα κοινοποίησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος διαβεβαίωσης και βελτίωσης ποιότητας καθορίζονται μέσα από συζητήσεις με το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου και του Προϊστάμενου εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με το κανονισμό λειτουργίας.

Προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τον Ορισμό Εσωτερικού Ελέγχου, τον Κώδικα Ηθικής και τα Πρότυπα, τα αποτελέσματα των εξωτερικών και των περιοδικών εσωτερικών αξιολογήσεων αναφέρονται μόλις ολοκληρωθούν, ενώ τα αποτελέσματα από την τρέχουσα παρακολούθηση του προγράμματος ποιότητας αναφέρονται τουλάχιστον ετησίως. Τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν τα συμπεράσματα του αξιολογητή ή της ομάδας αξιολόγησης όσον αφορά στον βαθμό συμμόρφωσης.

9. ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Ο Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι υπεύθυνος και λογοδοτεί έναντι του Δημοτικού Συμβουλίου:

- Για τη σύνταξη ετήσιας γραπτής αναφοράς προς τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο, παρουσιάζοντας την ανεξαρτησία του Ελέγχου, την επάρκεια, την απόδοση και τα αποτελέσματα των εργασιών σε σχέση με τον ετήσιο προγραμματισμό που καταρτίζει. Η αναφορά πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία για τους πόρους που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και συμπεράσματα για την όποια μελλοντική βελτίωση.
- Για την αναφορά σημαντικών θεμάτων σχετικά με το πλαίσιο ελέγχου του Δήμου, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων στις διαδικασίες και των συναφών προτάσεων.
- Για την περιοδική πληροφόρηση αναφορικά με την κατάσταση προόδου κάλυψης του ετήσιου προγραμματισμού ελέγχων και την επάρκεια των πόρων.
- Για την υποβολή ετήσιας αναφοράς προόδου του Τμήματος στο Δήμαρχο και στο Δημοτικό Συμβούλιο.

10. ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ

Ανεξαρτησία είναι η απαλλαγή από συνθήκες που εμποδίζουν τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου να εκτελέσει καθήκοντα με αμερόληπτο τρόπο.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο απαραίτητος βαθμός ανεξαρτησίας, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου έχει άμεση και απρόσκοπτη πρόσβαση στο Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο.

Αυτό κατορθώνεται μέσω μιας αμφίδρομης σχέσης αναφοράς.

Οι απειλές κατά της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας, όπως σύγκρουση συμφερόντων των ανώτερων επιπέδων ή πιέσεις διευθυντικών στελεχών ή αιρετών του Δήμου, αντιμετωπίζονται σε διοικητικό επίπεδο με την αρμόζουσα κλιμάκωση.

Αντικειμενικότητα είναι η αμερόληπτη στάση, νοοτροπία, που επιτρέπει στον εσωτερικό ελεγκτή να εκτελεί το έργο του όπως πιστεύει ο ίδιος και να μη δέχεται συμβιβασμούς ως προς την ποιότητά του.

Η αντικειμενικότητα απαιτεί να μην επηρεάζεται η κρίση του ελεγκτή για θέματα ελέγχου από άλλους.

Απόρροια των ανωτέρω, είναι η υποχρέωση διατήρησης της ακεραιότητας και της αμεροληψίας από τον εσωτερικό ελεγκτή και η αποφυγή κάθε πραγματικής ή φαινομενικής σύγκρουσης συμφερόντων.

Εν κατακλείδι, στην περίπτωση που ο ελεγκτής έχει ένα αντίθετο προς τα συμφέροντα του Δήμου προσωπικό ή επαγγελματικό συμφέρον και απολαμβάνει της εμπιστοσύνης του, η κατάσταση αυτή συνιστά σύγκρουση συμφερόντων, ακόμα και αν δεν εντοπίζονται ανήθικες ή ανάρμοστες πράξεις.

Ο Προϊστάμενος του εσωτερικού ελέγχου οφείλει να επιβεβαιώνει σε ετήσια βάση στο Δημοτικό Συμβούλιο την ανεξαρτησία της λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η Ανεξαρτησία εντός του Δήμου επιτυγχάνεται ουσιαστικά όταν ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου έχει λειτουργική σχέση αναφοράς με το Δημοτικό Συμβούλιο.

Παραδείγματα λειτουργικής σχέσης αναφοράς περιλαμβάνουν, εκ μέρους του Δημοτικού Συμβουλίου, τα εξής:

- Την έγκριση του κανονισμού εσωτερικού ελέγχου.
- Την έγκριση του προγράμματος ελέγχων με βάση την εκτίμηση κινδύνων.
- Την παραλαβή κοινοποιήσεων από τον Προϊστάμενο εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την απόδοση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, την υλοποίηση του προγράμματος και λοιπά ζητήματα.
- Τη λήψη ενημέρωσης από το Δήμαρχο σχετικά με το διορισμό και την απομάκρυνση του Προϊστάμενου εσωτερικού ελέγχου.
- Την υποβολή κατάλληλων ερωτημάτων στο Δήμαρχο και στον Προϊστάμενο εσωτερικού ελέγχου, για να διαπιστωθεί εάν υπάρχουν περιορισμοί στο πλαίσιο εργασιών του ελέγχου ή στην δυνατότητα διάθεσης πόρων.

Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου είναι ελεύθερη από κάθε παρέμβαση κατά τον προσδιορισμό του εύρους εργασίας του εσωτερικού ελέγχου, κατά την εκτέλεση των ελέγχων και κατά την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων. Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να κοινοποιεί μία τέτοια παρέμβαση στο Δημοτικό Συμβούλιο και να συζητά τις επιπτώσεις.

Για τη διασφάλιση των συλλεγμένων, για τους σκοπούς των ελέγχων, στοιχείων το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δραστηριοποιείται σε χώρο στον οποίο έχουν αποκλειστική πρόσβαση οι υπάλληλοι που στελεχώνουν το Τμήμα.

Το φυσικό αρχείο που διατηρεί το Τμήμα φυλάσσεται σε φωριαμούς με φυσική ασφάλεια και πρόσβαση στο ηλεκτρονικό του αρχείο έχουν μόνον οι ορισμένοι στο Τμήμα εργαζόμενοι.

Η παρεμπόδιση της ανεξαρτησίας εντός του οργανισμού και της ατομικής αντικειμενικότητας αφορά, μεταξύ άλλων, σε ατομική σύγκρουση συμφερόντων, περιορισμούς στο πλαίσιο λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, περιορισμούς πρόσβασης σε αρχεία, σε στοιχεία που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό, σε φυσικά περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού και περιορισμούς σε πόρους, όπως η χρηματοδότηση.

Τα αρμόδια όργανα στα οποία πρέπει να γνωστοποιηθούν οι λεπτομέρειες για την παρεμπόδιση της ανεξαρτησίας ή της αντικειμενικότητας, ορίζονται ανάλογα με τη φύση της παρεμπόδισης, καθώς και τις προσδοκίες που υπάρχουν για τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου και τις ευθύνες του Προϊστάμενου εσωτερικού ελέγχου προς το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο.

Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν πραγματοποιεί αξιολογήσεις λειτουργιών για τις οποίες ήταν ο ίδιος υπεύθυνος κατά το παρελθόν. Η αντικειμενικότητα θεωρείται ότι κλονίζεται όταν ο εσωτερικός ελεγκτής παρέχει υπηρεσίες διαβεβαίωσης για μια δραστηριότητα για την οποία ήταν υπεύθυνος κατά το προηγούμενο έτος. Για το λόγο αυτό, η αξιολόγηση των εν λόγω λειτουργιών καθώς και άλλων που δύναται να μην καλύπτονται από ιδίους πόρους του Δήμου, θα ανατίθενται σε σύμβουλο – εξωτερικό συνεργάτη.

Οι υπηρεσίες διαβεβαίωσης για λειτουργίες για τις οποίες είναι υπεύθυνος ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου, πρέπει να εποπτεύονται από κάποιον εκτός της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου.

11. ΕΥΘΥΝΗ

Η ευθύνη του Προϊστάμενου του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι να αναπτύσσει ένα ευέλικτο ετήσιο προγραμματισμό βάσει μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνου. Ο ετήσιος προγραμματισμός ελέγχων πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τους κινδύνους ή τις ενδεχόμενες αμφιβολίες επί των δικλίδων ελέγχου που αναγνωρίζονται από τη Διοίκηση ή τους εξωτερικούς ελεγκτές
- Ετήσιους ελέγχους σχετικούς με αναφορές των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και άλλων πολύ σημαντικών δικλίδων ελέγχου
- Στοχευμένους ελέγχους.

12. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Ο Δήμαρχος, διασφαλίζει ότι ο Προϊστάμενος και το προσωπικό του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου έχουν εξουσιοδότηση προκειμένου για τους σκοπούς του εσωτερικού ελέγχου, του εγκεκριμένου προγράμματος ή τυχόν έκτακτης εντολής ελέγχου να :

- Έχουν απεριόριστη πρόσβαση σε όλες τις λειτουργίες, αρχεία, περιουσία, εγκαταστάσεις και προσωπικό και να έχουν το δικαίωμα να ανακτήσουν πληροφορίες και εξηγήσεις από τους υπαλλήλους και τους εξωτερικούς συνεργάτες, βάσει της κείμενης νομοθεσίας
- Παρίστανται σε συνεδριάσεις ή έχουν πλήρη και ελεύθερη και ανεμπόδιστη πρόσβαση στην Ανώτατη Διοίκηση.
- Κατανέμουν πόρους, καθορίζουν συχνότητες, επιλέγουν αντικείμενα και αποφασίζουν το εύρος του ελέγχου και εφαρμόζουν τις απαιτούμενες τεχνικές για την επίτευξη των σκοπών του ελέγχου
- Λαμβάνουν την απαραίτητη βοήθεια του προσωπικού των Τμημάτων που ελέγχουν, όπως και εξειδικευμένων υπηρεσιών εντός ή εκτός του οργανισμού.
- Έχουν τη δικαιοδοσία να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης του Δημάρχου και του Γενικού Γραμματέα και του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο Προϊστάμενος και το προσωπικό του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου δεν εξουσιοδοτούνται να:

- Εκτελούν οιασδήποτε φύσης λειτουργικά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού διαδικασιών ή θέσπιση δικλίδων ελέγχου (controls), ώστε να μην επηρεαστεί η αμερόληπτη κρίση τους κατά το έργο τους
- Καταχωρούν ή εγκρίνουν λογιστικές εγγραφές εκτός του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου
- Ορίζουν τα καθήκοντα υπαλλήλων εκτός του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, εκτός αν αυτοί έχουν διατεθεί για να υποστηρίξουν το έργο του ελέγχου

13. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργεί, συλλέγει στοιχεία στα οποία δύναται να περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Τα εν λόγω δεδομένα είναι κατάλληλα, συναφή, περιορίζονται στο αναγκαίο για το σκοπό και υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλειά τους, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων.

14. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Η επαγγελματική επάρκεια είναι ένας συλλογικός όρος που αναφέρεται στις γνώσεις, δεξιότητες και λοιπές ικανότητες που απαιτούνται από τους εσωτερικούς ελεγκτές ώστε να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα επαγγελματικά τους καθήκοντα. Περιλαμβάνει εξέταση των τρεχουσών δραστηριοτήτων, τάσεων και αναδυόμενων ζητημάτων για να εγείρει σχετικές συμβουλές και συστάσεις. Οι εσωτερικοί ελεγκτές επικυρώνουν την επάρκεια των γνώσεών τους αποκτώντας τις κατάλληλες επαγγελματικές πιστοποιήσεις που προσφέρονται από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών και άλλες σχετικές επαγγελματικές οργανώσεις.

Σε συνέχεια των προαναφερθέντων και βάσει των Προτύπων, σε περίπτωση που το προσωπικό του εσωτερικού ελέγχου στερείται των γνώσεων, των δεξιοτήτων και άλλων ικανοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση του συνόλου ή μέρους του έργου, ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να λαμβάνει επαρκείς συμβουλές και βοήθεια.

Επίσης, ο εσωτερικός ελεγκτής πρέπει να έχει επαρκείς γνώσεις για να μπορεί να αξιολογεί τον κίνδυνο απάτης και τον τρόπο διαχείρισής του από το Δήμο, αλλά δεν αναμένεται να έχει την εξειδίκευση του ατόμου που έχει ως πρωταρχική του αρμοδιότητα τον εντοπισμό και τη διερεύνηση απάτης.

Ο εσωτερικός ελεγκτής πρέπει να διαθέτει γνώσεις των βασικών κινδύνων και των μηχανισμών ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και των διαθέσιμων ελεγκτικών τεχνικών που βασίζονται στην τεχνολογία, για την εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθεται, χωρίς να αναμένεται να έχει την εξειδίκευση ενός εσωτερικού ελεγκτή που έχει ως πρωταρχική του αρμοδιότητα τον έλεγχο πληροφοριακών συστημάτων.

Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου πρέπει να μην αναλαμβάνει συμβουλευτικά έργα ή να αποκτά επαρκείς συμβουλές και βοήθεια εάν το προσωπικό του εσωτερικού ελέγχου στερείται των γνώσεων, δεξιοτήτων και άλλων ικανοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές πρέπει να βελτιώνουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις λοιπές ικανότητές τους μέσω συνεχούς επαγγελματικής επιμόρφωσης.

Η επιμόρφωση των ελεγκτών του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου οφείλει να είναι διαρκής για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων.

Πρέπει να καλύπτει ποικιλία αντικειμένων, όπως θέματα ελεγκτικής, διαχείρισης κινδύνων, διακυβέρνησης, επικοινωνίας, μάνατζμεντ, οικονομικής και νομικής φύσης, κ.λπ.

Η επαγγελματική επιμόρφωση και βελτίωση συνίσταται στη συνεχή παρακολούθηση σεμιναρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συνεδρίων και λοιπών σχετικών εκδηλώσεων καθώς και στη λήψη επαγγελματικών πιστοποιήσεων.

Η επαγγελματική γνώση του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι συλλογική και απαιτεί την κατάκτηση δεξιοτήτων σε πολυάριθμα αντικείμενα.

Για το λόγο αυτό η επιμόρφωση των ελεγκτών χαρακτηρίζεται ως “δια βίου εκπαίδευση”, η οποία ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται από τον Δήμαρχο.

15. ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ο παρόν Κανονισμός εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Παπάγου – Χολαργού. Κάθε επικαιροποίηση αυτού, πραγματοποιείται από τον Προϊστάμενο εσωτερικού ελέγχου σε τακτική βάση και τίθεται υπόψη του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου προς έγκριση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Γλωσσάρι

Για σκοπούς πληρέστερης κατανόησης των όρων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, κρίνεται σκόπιμη η διατύπωση των πιο κάτω εννοιών.

Αντικειμενικοί Σκοποί Έργου (Engagement Objectives): Ευρείες δηλώσεις διαμορφωμένες από εσωτερικούς ελεγκτές, οι οποίες καθορίζουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του έργου.

Απάτη (Fraud): Οποιοσδήποτε παράνομες πράξεις που χαρακτηρίζονται από δόλο, απόκρυψη ή κατάχρηση εμπιστοσύνης. Αυτές οι πράξεις δεν εξαρτώνται από χρήση απειλής βίας ή φυσικής δύναμης. Απάτες διαπράττονται από πρόσωπα και οργανισμούς για να αποκτήσουν χρήματα, περιουσιακά στοιχεία ή υπηρεσίες, για να αποφύγουν πληρωμή ή απώλεια υπηρεσιών ή να διασφαλίσουν ατομικό ή επιχειρηματικό συμφέρον.

Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου (άρθρο 4, παρ. 3, Ν. 3492/2006): Η ανεξάρτητη ελεγκτική - συμβουλευτική υπηρεσία, η οποία παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα.

Γνώμη Έργου (Engagement Opinion): Η αξιολόγηση, το συμπέρασμα ή/και κάθε άλλη περιγραφή των αποτελεσμάτων ενός μεμονωμένου έργου εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με τους αντικειμενικούς σκοπούς και το εύρος του έργου.

Διακυβέρνηση (Governance): Ο συνδυασμός των διαδικασιών και των δομών που έχουν εγκαθιδρυθεί από το συμβούλιο έτσι ώστε να επικαιροποιούν, να κατευθύνουν, να διαχειρίζονται και να παρακολουθούν τις δραστηριότητες του οργανισμού για την επίτευξη των αντικειμενικών του σκοπών.

Διαχείριση Κινδύνων (Risk Management): Η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης, διαχείρισης και ελέγχου ενδεχομένων δυσμενών γεγονότων ή καταστάσεων, η οποία παρέχει εύλογη διαβεβαίωση για την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών του οργανισμού.

Εκτίμηση κινδύνου (Risk Assessment): Η διαδικασία προσδιορισμού και ανάλυσης των σχετικών με την επίτευξη των στόχων ενός φορέα κινδύνων, καθώς και καθορισμού του κατάλληλου τρόπου αντιμετώπισης.

Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου: Ο όρος «Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου» («ΠΕΕ») περιγράφει τον ρόλο ενός ατόμου, σε ανώτερη θέση, υπεύθυνου για την αποτελεσματική λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τον κανονισμό εσωτερικού ελέγχου και τα υποχρεωτικά στοιχεία του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής. Ο Προϊστάμενος εσωτερικού ελέγχου ή αυτοί οι οποίοι αναφέρονται σε αυτόν πρέπει να έχουν κατάλληλες επαγγελματικές πιστοποιήσεις και προσόντα. Ο συγκεκριμένος τίτλος ή/και τα καθήκοντα του Προϊστάμενου εσωτερικού ελέγχου μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των οργανισμών.

Εσωτερικός έλεγχος (Internal Audit) (άρθρο 4, παρ. 2, Ν. 3492/2006): Η ανεξάρτητη ελεγκτική - συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες.

Ετήσιο πλάνο ελέγχου (annual audit plan): Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει πρόγραμμα ελέγχου στο οποίο περιγράφονται τα έργα εσωτερικού ελέγχου που θα πραγματοποιηθούν με βάση την εκτίμηση κινδύνων (risk assessment) που έχει προηγηθεί, λαμβάνοντας υπόψιν το σύνολο των δραστηριοτήτων και των στόχων του οργανισμού.

Κίνδυνος (Risk): Το ενδεχόμενο να συμβεί ένα γεγονός το οποίο θα έχει αρνητική επίδραση στην επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών. Ο κίνδυνος υπολογίζεται ως προς την επίπτωσή του και την πιθανότητα επέλευσής του.

Κώδικας Ηθικής – Δεοντολογίας: Ο Κώδικας Ηθικής < Δεοντολογίας> του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών αποτελείται από Αρχές σχετικές με το επάγγελμα και την πρακτική του εσωτερικού ελέγχου, και από Κανόνες Συμπεριφοράς που περιγράφουν την προσδοκώμενη συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών. Ο Κώδικας Ηθικής ισχύει τόσο για τα πρόσωπα όσο και για τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου. Ο σκοπός του Κώδικα Ηθικής είναι να προάγει μια κουλτούρα ηθικής για το ευρύτερο επάγγελμα του εσωτερικού ελέγχου.

Λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου / Εσωτερικός Έλεγχος (Internal Audit Activity): Ένα τμήμα, μια οργανική μονάδα, μια ομάδα συμβούλων ή άλλων επαγγελματιών που παρέχει ανεξάρτητες, αντικειμενικές υπηρεσίες διαβεβαίωσης και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχεδιασμένες να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου βοηθά έναν οργανισμό να πραγματοποιήσει τους αντικειμενικούς του σκοπούς, υιοθετώντας μια συστηματική και επαγγελματική προσέγγιση για την αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου.

Μηχανισμοί Ελέγχου / Ελεγκτικοί Μηχανισμοί (Control): Οποιαδήποτε πράξη επιτελείται από τη διοίκηση, το συμβούλιο και άλλα όργανα για να διαχειριστούν τον κίνδυνο και να αυξήσουν την πιθανότητα επίτευξης των προσδιορισμένων αντικειμενικών σκοπών και στόχων. Η διοίκηση σχεδιάζει, οργανώνει και κατευθύνει την εκτέλεση επαρκών ενεργειών, προκειμένου να παράσχει εύλογη διαβεβαίωση ότι θα επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί και στόχοι.

Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.

Πάροχος Εξωτερικών Υπηρεσιών (External Service Provider): Ένα άτομο ή μια εταιρεία, εκτός οργανισμού, που διαθέτει τις ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και την αντίστοιχη εμπειρία σε έναν συγκεκριμένο τομέα.

Προσθέτω αξία (Add Value): Ο εσωτερικός έλεγχος παρέχει αξία στον οργανισμό όταν παρέχει μία αντικειμενική και σχετική διαβεβαίωση και συνεισφέρει στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου.

Πρότυπο (Standard): Μια επαγγελματική διακήρυξη, δημοσιευμένη από το Συμβούλιο των Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου (International Internal Audit Standards Board - IIASB), η οποία περιγράφει τις απαιτήσεις για την άσκηση ενός μεγάλου φάσματος δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου και την αξιολόγηση της απόδοσης του εσωτερικού ελέγχου.

Σύγκρουση συμφερόντων (Conflict of interest): Οποιαδήποτε σχέση δεν είναι ή φαίνεται να μην είναι προς το καλύτερο συμφέρον του οργανισμού. Μια σύγκρουση συμφερόντων επηρεάζει την ικανότητα ενός ατόμου να ασκεί τα καθήκοντά του και να ανταποκρίνεται στις ευθύνες του με αντικειμενικό τρόπο.

Συμμόρφωση (Compliance): Συμφωνία και πιστή εφαρμογή πολιτικών, σχεδίων, διαδικασιών, νόμων, κανονισμών, συμβολαίων ή άλλων απαιτήσεων.

Υπηρεσίες Διαβεβαίωσης (Assurance Services): Μια αντικειμενική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων που σκοπό έχει να προσφέρει μια ανεξάρτητη αξιολόγηση της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου του οργανισμού. Παραδείγματα τέτοιων υπηρεσιών αποτελούν τα έργα χρηματοοικονομικού ελέγχου, ελέγχου απόδοσης και συμμόρφωσης, ελέγχου ασφάλειας συστημάτων και ελέγχου δέουσας επιμέλειας.